

Regnskap 2007, Sør-Aurdal kommune

Tilbakemelding på spørsmål ang. regnskapsresultatet for 2007.

Det er selvsagt ikke hyggelig at regnskapsresultatet blir så dårlig som det ble i 2007. Verken administrasjonen eller politikerne tar lett på dette, slik jeg kjenner stemningen nå. Likevel må vi forsøke å se på hvilke sammenhenger det er mellom regnskapstallene og de tjenestene som er levert gjennom året. Jeg vil advare mot å rette all fokus mot "elendigheten" man kan lese ut av regnskapsresultatet, men vil heller ikke unnlate å peke på den alvorlige situasjonen som nå er tydeliggjort.

Vi har et underskudd – "merforbruk" – på nesten 3,8 mill. kr., og et negativt netto driftsresultat på vel 8,3 mill. kr. Det er flere årsaker til dette. Og for å ta litt historie først, fordi det er ikke bare i løpet av 2007 denne situasjonen har oppstått: Regnskapene både for 2005 og 2006 viste betydelige overskudd, henholdsvis 4,6 mill. kr. og 3,8 mill. kr. Begge disse årene sa undertegnede klart fra om at resultatene ikke var representative for et reelt resultat, fordi det var ekstraordinære inntektsføringer som vi ikke kunne regne med ville være varige som gjorde at resultatene ble som de ble. Jeg advarte allerede da om at driftsnivået vårt var for høyt i forhold til de inntektene vi kunne påregne framover. Likevel var vi ikke i stand til å spare disse pengene for å møte "magrere tider".

Skatteinntangen de første ti månedene i 2007 viste god utvikling, og lå over budsjettet. På dette tidspunktet innførte skattemyndighetene et nytt skatteregnskapssystem, og resten av året førte dette til at oversiktene ikke ble oppdatert. Den endelige skatteinntangen var ikke kjent før langt ut på nyåret 2008. Så sent som i november behandlet kommunestyret en budsjettendringssak der forventet skatteinntekt ble hevet, på grunnlag av den utviklingen vi så de første ti månedene av året.

De endelige pensjonsberegningene kommer også først når året er omme, og i 2007 ble utgiftene her ca. 2 mill. kr. høyere enn budsjettet, bl.a. på grunn av sterk lønnsvekst. Vi skulle selvsagt ha sikret oss mot slike uventede merutgifter gjennom større avsetninger.

På de fleste tjenesteområder er det brukt mer penger enn budsjettet, og dette er det flere forskjellige årsaker til. I årsmeldingen for de enkelte tjenester er dette kommentert nærmere av tjenestelederne. I bunnen ligger likevel at tjenestene er levert våre innbyggere med et nivå som er fastlagt gjennom flere års utvikling, og jeg kan ikke si at det er "sløst" med pengene i forhold til det nivået som er lagt. Så får den prosessen vi er i ferd med å sette i gang med etter hvert vise om nivået innen de enkelte tjenestene er for høyt eller feil organisert.

Jeg tar selvfølgelig ansvaret for at våre politikere får nødvendig informasjon gjennom året i forhold til bl.a. den økonomiske situasjonen, og det er da også reglementsfastet hvordan dette skal skje. I 2007 har dette skjedd gjennom flere budsjettendringer i løpet av året, men beklageligvis ikke i form av egne saker slik reglementet sier. Jeg har vært åpen på at det har vært vanskelig å prioritere dette i 2007, rett og slett på grunn av manglende ressurser i rådmannens stab. Nå er personellsituasjonen stabilisert igjen, noe som er nødvendig for å kunne være i stand til å følge opp bl.a. økonomien på en god måte igjen.

Statistisk sentralbyrå samler inn tjenestedata og økonomiske data fra alle kommuner og sammenligner disse hvert år. For å si litt om hva vi faktisk har brukt pengene på i 2007 vil jeg presentere en del av disse tallene. Kommunene deles inn i grupper etter størrelse og

forutsetninger for inntekter/utgifter, og Sør-Aurdal tilhører kommunegruppe 02, som er ”Små kommuner med middels bundne kostnader pr. innbygger, middels frie disponible inntekter”. Av Valdreskommunene er det bare Øystre Slidre og Vestre Slidre som også tilhører denne gruppen.

I tabellen under sammenlignes de foreløpige 2007-tallene for noen av tjenesteområdene.

	Sør-Aurdal	Vestre Slidre	Øystre Slidre	Gj.sn. gruppe 02	Gj.sn. Oppland	Gj.sn. landet
Brutto driftsutg. i kr. pr. innbygger	62.660	64.257	56.152	56.542	51.902	49.257
Brutto driftsinnt. i kr. pr. innbygger	61.123	66.279	56.373	57.572	51.993	49.977
Netto lånegjeld i kr. pr. innbygger	40.140	15.020	19.723	35.418	22.458	28.738
Netto driftsutg. til adm. og styring pr. innb.	3.926	5.295	4.881	4.679	3.597	3.156
Netto driftsutg. pr. innb. 1 – 5 år, barnehager	23.724	12.100	9.066	14.326	12.845	12.318
Netto driftsutg. til grunnskoleoppl., pr. innb. 6 – 15 år	86.007	95.525	87.417	84.458	80.476	74.505
Netto driftsutg. til kjernetj. til hjemmeboende, pr. innbygger	8.441	5.211	5.050	6.240	6.103	5.478
Netto driftsutg. til pleie- og omsorg i institusjon pr. innbygger	7.326	6.051	5.661	6.074	5.450	4.707
Netto driftsutg. pr. institusjonsplass	515.686	479.143	508.553	563.117	565.886	594.833

Av dette ser vi at vi har høye inntekter pr. innbygger, samtidig som vi bruker mye penger pr. innbygger. Vi har også svært høy lånegjeld pr. innbygger sammenlignet med de øvrige. Vi har altså satset på mye investeringer i flere år, investeringer som er kommet innbyggerne til gode.

Barnehagedriften er kostbar i 2007, noe som er litt atypisk i forhold til de foregående årene. Utgiftene til grunnskolen er litt lavere enn i Øystre Slidre og Vestre Slidre, men høyere enn kommunegruppen, Oppland og landet.

Utgiftene til pleie- og omsorgstjenester er høyere enn de andre i tabellen både for hjemmetjenester og institusjonstjenester. Dette kan delvis forklares med at vi har en høy andel eldre mennesker, men det er også flere av de eldre som mottar tjenester i Sør-Aurdal enn det er i sammenligningskommunene.

Et hovedinntrykk av tallene er at pengene disponeres nær brukerne/innbyggerne, og slik sett kan en si at de er anvendt på en fornuftig måte. Men vi må uten tvil stramme inn livreima noe for å komme på rett kjøll igjen, og det har jeg tro på at vi skal klare dersom vi er villige til å stille noen kritiske spørsmål til det nivået vi gjennom en årrekke har etablert. Jeg håper at vi sammen; politikere, innbyggere og administrasjon, har evne til å se etter mulighetene i vårt rike samfunn, og at det er dette vi ønsker å markedsføre framfor vanskelighetene.

10. april 2008, Erland Odden